

Trageton-menetelmä lapsen osallisuuden mahdollistajana lukemaan oppimisessa

Marja Nurmilaakso, KT, yliopiston lehtori, Helsingin yliopisto

Tiivistelmä

Norjalainen pedagogi Arne Trageton on tullut tunnetuksi nimeään kantavasta ns. Trageton-menetelmästä lukemaan opettelun alkuvaiheessa. Trageton-menetelmä on otettu käytännön kentällä, niin esiopetuksessa kuin koulun alkuvaiheessakin, innolla vastaan. Ensin Tragetonin ottivat omakseen ruotsinkieliset esi- ja alkuopetukset. Trageton-menetelmän idea on oppia lukemaan kirjoittamalla. Käsien kirjoittamisen sijasta lapset aloittavat kirjoittamisen tietokoneen näppäimistöllä. Ensin kirjoittaminen, sitten lukeminen. Sama ajatus oli jo Maria Montessorilla. Trageton-menetelmän perusta on jokaisen lapsen yksilöllinen huomioiminen. Siinä kuitenkin myös lapset ovat korostuneesti keskenään tekemisissä, dialogissa, ei pelkästään aikuinen ja lapsi. Kasvattaja tai opettaja ohjaa ja neuvoo lasta oppimisprosessin jokaisessa vaiheessa (scaffolding).

Tulokset ovat rohkaisevia, ketään ei jätetä yksin. Lapset aloittavat tietokoneella kirjoittamisen heti, kun he ovat siitä kiinnostuneita, useimmiten noin kolmivuotiaana. Kädentaitoja harjoitellaan muun muassa piirtämällä, käsialakirjoitus opitaan vasta koulussa. Lapset ovat innostuneita menetelmästä. He oppivat nopeasti sukeutuvan lukutaidon alkeita. Erityisesti lapset, joilla on oppimisen alkuvaiheessa ongelmia, hyötyvät Trageton-menetelmästä. Trageton-menetelmä on hyvin lasta kannustava menetelmä; kaikki lasten tuotokset hyväksytään, niitä ei korjata. Lapset oppivat oikean suoritustavan joka tapauksessa, ilman virheiden korostustakin.

